

SLOVENSKI NAROD.

Slovenski Narod velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	K 24-	celo leto	K 22-
pol leta	12-	pol leta	11-
četr leta	6-	četr leta	550
na mesec	2-	na mesec	120

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uradništvo: Knaflova ulica 8, (v pritličju levo), telefonski 84.

Politična brezpravnost Industrije, trgovine in obrtnije na Kranjskem.

Kmečko prebivalstvo je najbolj konzervativno. Najtežje se navadi novimi uredbami in najdlje se drži starščev v navadu, tudi če že davno nimajo več smisla. Ta konzervativnost je tudi vzrok, da je kmetsko prebivalstvo zvesto klerikalizmu in da mu služi in tlacanji, naj doživi še toliko razočaranj in prevar.

Vse naše klerikalstvo sloni na kmečki konservativnosti. Klerikaleci dobro vedo, da se v mestih in trgih še na svoje najglasnejše pristaže ne morejo zanašati, ker tudi največji klerikalni kričač v mestih ni klerikalec iz vernosti, ali iz prepričanja, maverč samo iz umazanih nagibov. Samo mali kmet, ki nič nima in nič ne zna, ki e verjame, da je udič kosmat in ima konjščka kopita ter kožolanske roge in smrdi po žveplju, ta je brezpojno udan klerikalizmu.

Iz tega spoznanja izvira prizadevanje klerikalev, podkopalni trgovini, industriji in obrtniji vso veljavno in vsak vpliv in te stanove, ki tvorijo z uradništvom jedro mestnega prebivalstva, potlačiti pod kmečki podplati.

Tekom nekaterih let se je klerikalcem s pomočjo vlade posrečilo izvršiti malone popolno politično brezpravnost trgovine, industrije in obrtnike na Kranjskem.

Začelo se je to pri premembni državnozborskega volilnega reda. Tako so klerikaleci napravili sramotno kupčijo v vlado. Prodali so ji koroske, štajerske in primorske Slovence in vladu jima je to narodno izdajstvo plačala s tem, da je ugrabila vsem neljubljanskim trgovcem, industrijalcem in obrtnikom vsako zastopstvo v državnem zboru. Ljubljana ima en sam državnozborski mandat, vsi drugi trgovci, obrtniki in industrijali na Kranjskem nimajo nobenega zastopnika v drž. zboru. In vendar plačujejo trgovci, industrijali in obrtniki skoro dve tretjini vseh državnih davkov na Kranjskem. Če to ni politična brezpravnost, potem ne vemo, kaj naj se še tako imenuje.

LISTEK.

Rojenice.

Spisal Rado Murnik.
(Dalje.)

Novorojenec se doslej ni bil zmenil za nič; tisto je spal in sopl enakomerno. Zdaj pa je odprl usteca, dihal hitreje in je jokati z zaprtimi očmi.

»Ali slišite, kako že zna?« se je radovala mati. »Ta otrok!«

Dekla Mica je prinesla velikansko skledo krapov na mizo.

Babica jih je pozdravila z odkritosrčnim veseljem, vzela očetu dete in hitela: »Pš, pš! Svoje žive dni nisem slišala nobenega novorojenčka jokati tako lepo in takoj na glas. Pš, pš! No, le priden bodi, princ!«

»Kakor bi delal na orglice!« je opazila ponizna čevljarka Veselkova. Ali ne?

Pekovka se je nasmehnila in jo pogledala hvalježno.

»Močan glas ima in res zdrava pljuča!« je potrdila Bibijana in nosila dete po sobi gorindol. »V cerkvi lahko pel na koru zjutraj pri sveti maši in pri litanijah popoldne, pa vse bo prevpil, kakor zdaj Cvetkov Nandec!«

Gospod Juri je kihnil dvakrat zaporedoma.

»Bog pomagaj, da bo res!« so hiteli vsi.

Nic boljše se ni zgodilo pri deželnozborski volilni reformi. Tudi pri tej je dobio kmečko prebivalstvo pretežno večino zastopnikov, trgovce, industrijaleci in obrtniki pa so bili prikrajsani, dasi tudi deželnih doklad plačujejo dve tretjini. Tolažiti morajo s tem, da so bili tudi delave pri deželnozborski volilni preosnovi prav po klerikalno osignjeni.

Ko je potom teh brezprimernih reform presla politična moč v klerikalne roke, se je začela prava persekcija, trgovcev, industrijalec in obrtnikov. Izvršuje se sistematično potom deželnega zborna in sicer na dvojen način: na eni strani se trgovcem, industrijalem in obrtnikom prikrajujejo pravice, ki jim gredo po njihovi narodnogospodarski važnosti, da drugi strani pa se jim nавljujejo čedalje hujša bremena.

Novi občinski red in občinski volilni red pomeni v svojem bistvu pravi atentat na pravice trgovine, industrije in obrtnike. Po tem novem zakonu imajo trgovci, industrijaleci in obrtniki pravzaprav samo še dolžnost plačevati doklade, pravice pa nimajo nobenih več, njih imetje je takoreko na milost in nemilost izredno kmečkemu proletarijatu. S tem zakonom v roki se lahko danes začne pravo anarhistično gibanje na Kranjskem. Kaj ta zakon pomeni, bo trgovina, industrija in obrtnika še spoznala, ko se bo začel praktično izvrševati. Tedaj se počaka kakva popolna brezpravnost je za trgovino, industrijo in obrtniko zavladala na Kranjskem, kajti »puščali« ji bodo, da bo groza.

Roko v roki z doslednim zmanjševanjem naravnih pravic trgovine, industrije in obrtnike gre ravno tako dosledno obremenjevanje. V tem oziru je novi cestni zakon najhujši udarec zlasti za ljubljanske trgovce, industrijalec in obrtnike. Za kmečke ceste in pota, od katerih nima nikče drugi nič koristi, kakor dotedna vas, bodo morali trgovci, industrijaleci in obrtniki krvaveti. Stroške, ki jih bo prizvočal ta zakon, bodo strahoviti in plačevati jih bodo morali ljubljanske trgovce, industrijaleci in obrtniki.

S pomočjo kmečkega ljudstva in vladje je klerikalizem podjarmil trgovino, industrijo in obrtniko na Kranjskem, uzakonil je njen popolno po-

»Pa naj bo še en goldinar!« je dejal pek sam pri sebi. »Zdaj jih je že osem, če se nisem nštrel.«

»Kako je težak!« se je začudila babica in težka dečka v rokah. »Veste kaj? Tehtajmo ga!«

Oči Juri je takoj odprl vrata in zaklical: »Mica! Tehnico gor!«

Babica je položila dete na posteljo in mu odvila povoje in plenice. Precej je nehalo »delati na orglice«.

»Lejte vendar, človek je pa res večen suženj!« je modrovala mesarica. »Komaj pride sirota na svet, že ga povežejo. Suženj ostane od povoja do mrtvačkega prta.«

Mica je prinesla malo pekovsko tehtnico in uteži. Bibijana je zavila fantiča v flanelo in ga dejala v plitvi košarici na tehtnico.

»Dobrih šest funtov!« je oznanil oči Juri, vesto odtevši težo flanelo in košarice.

»Več ne more nikče zahtevati od novorojenčka,« je dejala babica in dostavila važno: »Pravzaprav pa bi bili morali tehtati, preden smo ga kopali.«

»Manj kakor šest funtov še ni imel nobeden mojih otrok, rajši je potegnil kakšen lot več,« je rekla mati ponosno in samozavestno, dočim je babica zopet povijala prince na posteljo.

»Cekin ji dam, francoski cekin!« je ukrenil oči Juri sam zase. »Dostil bo imela babela; zdaj naj pa govori, kar hoče: vse mora biti povrhu — več ne dobi kakor cekin!«

Inškrift vsek dan izveden javnosti medije in prenike.

Inserat velja: petek včerajšnji 14. v. za dvakrat po 12 vin. pri trikot ali vodoraz 10 vin. Pri večjih insercijskih dogovorih.

Upozornite naši se priložijo naročnine, reklamacije, inserati itd.

To je administrativne stvari.

Promocija Slovenski volja 10 dinarjev.

Na pismensu naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Narodna telefonska telefonski 85.

Slovenski Narod velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	K 25-	za Nemčijo:	K 29-
celo leto	13-	celo leto	13-
pol leta	650	za Ameriko in vse druge dežele:	230
četr leta	2-	celo leto	K 30-

Vprašanje glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnicu ali znamki.

Uradništvo: Knaflova ulica 8, (spodaj, dvorišče levo), telefonski 85.

Slovenski Narod velja po pošti:

rešila. Morda g. J. M. ni znano, da si je »Prosvesa« nadela že zdavnaj nalog, spravljati precitane časopise na mejo. Neštetokrat je moledovala po časopisih, posebno Ljubljancem, naj oddajajo precitane časopise v določenih tobakarnah, da se odpošiljajo na meje, toda vedno manj prihaja časopisov. Kako lahko bi posebno upravninstvo izročala nerazpečane izvode vsaki petek v ta namen, saj bi bilo to tudi v interesu časopisov samih. Ljude na mejih se na ta način prikupi kateri časopis, začelijo si ga takoj po izdanju ter se naroči. D. C. M. se z razpoložiljanjem političnih časopisov ne more in ne sme batiti, tudi ako bi se po nasvetu g. J. M. prenosovala. Kako zlobno je na padel letos g. dr. Breje družbo, ker ji je očital po krivici, ne da bi se bil prepričal, da širi liberalne časopise. Ako bi bilo njegovo očitanje resno, bi klerikalni aparati pritisnil na ljudstvo, da bi sploh vse časopise iz tega vira odklanjalo, a potem bi se nele 20krat, temveč tudi 300krat zmanjšali.

Da ne bo D. C. M. posiljala na meje le Vestnike, Junake, Koledarje itd. — ki pa imajo tudi lepo in vsego vsebinsko — naj agitira g. J. M. med somišljjeniki, da darujejo družbi zabavne knjige. Med darovalci takih knjig smo zadnje čase čitali imena idejalnih slov. žena, ni pa bilo imena J. M.

Merodajni krogci naj pritisajo na Mohorjevo družbo, da začne izdajati res zabavne knjige in pomagano obmejnemu ljudstvu iz prvega vira, a tudi D. C. M. ne bo dobivala le molitvenik.

Tako zvane letete šole bi morda ne bile brez pomena, toda kdaj se naj poučuje in kje dobiti usposobljenih moči? Kjer je sploh zadostno število otrok za šolo, so itak kam všolani ter imajo šolsko obveznost. Iz teh sol med šolskim letom otroci ne snejo prestopati, a v počitnicah bi bilo kričivo otroke zapirati, pa tudi starši bi otrok ne dati.

IZ vsega se vidi, da je g. J. M. nele idejalist temveč tudi velik teoretik. Idejalizma se mu ni treba sramovati, kakor se tudi jaz ne, čeravno nisem tisti, ki ga je g. J. M. slišal i govoriti na nekem nar. naprednem shodu, ker tak idejalist glede naše duhovščine pa zopet nisem.

A. B.

»Kakšne neverjetne slučaje sem že doživel, ojej!« se je imenitila zgodovina Bibijana. Zdela se je, da se s poluzaprtimi očmi naslaja ob velezanimivih spominih svojega dolgoletnega babičevanja.

Od Hipokrata do najslavnnejših profesorjev porodničarstva se menda nini znali nikhe takoj važiti in postavljati kakor dična Bibijana. Ako se je upal v izhodni Ljubljani otrok na svet, ne da bi mu babila ona, potem je bilo gotovo, da ne bo imel vse življenje prave sreče. Pridno je opravljala vestne zdravnike, da so zgodil sitni, oholi ničevede; tožila je rada, da jo grajajo in zmerjajo doktorje vedno po nedolžnosti. Strogo je nadzirala vsako porodnico; pazila je posebno marljivo, da si nobena otročnica ni pokvarila želodca. Le zategadel je večinoma ona sama pojedla, pohrustala, obrala, pozobala, polnila bolnicu namenjene pečenke, piščance, omake, biškope, zavarke. Njena škodovanja nikdar nič, najsni je užila še toliko dobrega. Pa tudi srebalna in arkala je Bibijana kaj rada. Poskrbala in posrehabila je brinovčka, kolikor so ga ji ponudili; še bolj pa je čislala likerke, konjak, malago in vsako drugo žalstvo vino kakor tudi pivo. Mnogo je prenesla rdečenosa Bibijana; malo, malo je bilo tako trdnih žena v beli Ljubljani, pa tudi drgnog po pisani Sloveniji. Navdihovala kadeč se kave in krapov, vedela skoraj natanko tako, kakor je bila naučila iz svojih dragocenih bukvic.

»Kako mirno spančka zdaj, mali!« je opomnila Debeljakova manjka po dolgem odmorn. »Bog ve, kaj mnje vse usojeno. Ali nam ne bi hoteli kaj povedati, ljuba Bibijana? Saj zntate tako imenito prerokovati!«

»Saj res, dajte no, dajte!« je prošla tudi pekova.

Bibijana ni slula le kot preposta babica, ampak tudi kot izborna vedeževalka na karte, na roko, na sanje ali pa kar tako. Znala je naizust male vse knjižice z bombastnim naslovom: »Velike egipčanske perzijanske sanjske bukve, kjer je več nego desetisoč sanj in njih številki; vrhunski pouk o pametnem igranju v loteriji; astrološka pravila; italijanska igra s kockami; kabalistni trikot; tablica sreče; mesečna »kabalna« umetnost, kako najdeš iz osebnih imen srečne številke; zaznamek srečnih in nesrečnih dni; knjiga vseh planetov; sanje s tristo in stotdesetimi podobicami pa številkami.«

In kakor je stolovala v Delfih Apolonova duhovnica in preročinja Pitija na velikanski medeni kozici, okrašeni z lavorikami, nad prepodom, odkoder so se vznajmale navdušene pare, tako je resno in slovensko sedeče na svojem stolu tudi Bibijana in, navdušena po ugodni vonji, kadeč se kave in krapov, vedela skoraj natanko tako, kakor je bila naučila iz svojih dragocenih bukvic:

(Konec prileganja.)

dr. Gesemannom je postalno usodeljeno za obstoj te stranke. In vse tiste umetno sfabricirane zaupnice ne morejo prikriti dejstva, da dunajska krščansko - socijalna stranka rapidno propada. Socijalni demokrat naslednik rajnega dunajskoga župana dr. Luegerja v delžni zbornici! Kdo bi si to mislil pred letom dni? Niti sanjalo se ni nikomur, tudi najhujšemu sovražniku ne. In vendar je danes to suho dejstvo. Seveda bodo zopet klerikalni listi trdili, da je bil to le slučaj, da so v tem okraju sami Židi, revolucionarji itd. in da je v tem okraju zmagal dr. Lueger edino le vsled simpatij, katere je vžival med dunajskim prebivalstvom. In če je imel dr. Lueger res toliko osebnih pristašev, je to iznova dokaz, kaj je bil dr. Lueger dunajski krščanski - socijalni stranki, in pa, da je ta stranka s tem možem stala, z njim pa tudi padla.

Ni je moči, ni nasilstev, ki bi zadrževala proces, kateremu je že podvržena ta klerikalna stranka. Pologoma bo razpadala ter izgubila svojo moč in uglel. Kakor nočna tema bo izginila s političnega obzorja, prepodena od mogočne sile solnce — svobode. Njeno dedičino je v tem okraju nastopila socijalno demokraska stranka, ker je izborno disciplinirana in ker so ji pomile vse napredne stranke dunajske. Tu se zopet vidi, kaj pomenja v političnem življenju jeklena disciplina — zelo poučno za nekatere naše politične analfabete. Uspeh socijalno - demokrščkega kandidata bi bil še sijajnejši, če bi se ta stranka ne pokazala v zadnjem času tako sovražna Slovanom, da so ji moralni celo njeni najboljši slovanski pristaši, češki socijalni - demokrati pokazati hrbet.

Ta volitev je pa tudi poučna za naše kranjske in sploh slovenske razmere. Tudi naša klerikalna stranka se nahaja danes na tisti višini, na kateri je stala pred Luegerjevo smrtjo dunajska krščansko - socijalna stranka. Naša klerikalna stranka hodi ravno tista pota nasilja in absolutizma, po katerih je hodiila in hodi dunajska krščansko - socijalna stranka. In zgodilo se bo v doglednem času, da bo morala tudi naša klerikalna stranka doživeti tisti proces, kateremu je podvrženo vse življenje na zemlji — proces razpada in smrti.

V nedeljo, dne 6. t. m.

vsi na

shod volilcev

narodno-napredne stranke

ki bo

III ob 10. uri dopoldne =

v „Mestnem domu“.

Poročali bodo deželni poslanci dr. Ivan Tavčar, dr. Karel Triller in Josip Turk.

— Vsi na shod!

Dnevne vesti.

+ Predsedstvo deželnega sodišča v Ljubljani. Zopet se je raznesla govorica, da postane vendarle Elsner predsednik deželnega sodišča v Ljubljani. Govori se celo, da je njegovo imenovanje že izvršeno. Beležimo to govorico seveda z vso rezervo.

+ Deželna bolnica. Poglavitna skrb deželnega odbora je, preskrbljati pristaša klerikalne stranke. Celo v bolnicu je to prva stvar. Kakor znano je dr. Derganc ordinarij deželne bolnice, kar pomeni toliko, da nima prav nič opraviti in vendar všeče dobro plača. Sedaj, ko je umrl dr. Friedrich, hoče deželni odbor dr. Drgancu pomagati do primarijata. Deželni odbor hoče a si stensko mesto na oddelku dr. Slamerja opustiti in oddelk razdeliti na dva dela, da bo lahko tudi dr. Drganc primarij. Če bodo bolniki tega posebno veseli, ne vemo, kajti zdaj se nam, da človek svoje življenje vendar veliko raje zaupa dr. Slamerju, kakor pa dr. Drgancu. Pa oziri na bolnike, to je zadnja brig dežel. odbora, kakor kaže slučaj dr. Defranceschija. Takega zdravnika ne bodo kmalu dobili v Novo mesto, a vendar je deželni odbor tega izrednega moža pregnal.

+ Zdaj pa še Stjepan Radić! To bo »Slovenec« zatulil, ko bo čital izjavno njegovega mnogo slavljenega zaveznika Stjepana Radića. Kako se je zanj zavzemal, kako ga je sam dr. Krek hvalil. Tako so bili klerikaličani zaverovani, da so mu posodili celo lepe tisočake. Stjepan Radić je pri sedanjih volitvah na Hrvščem svoji stranki pridobil več mandatov. Tdaj je obelodanil svoje politično

verodajovedanost, tako, da bo Krek jokal in da bo »Slovenec« paaval kakor kak meštar. Stjepan Radić se je slovensko izrekel za troseno, prav kakor Ploj in ponudil je framazonsko, od klerikalcev posebno sovraženu hrvščanu banu dr. Tomšiću celo pomoč svoje stranke, če ji dovoli nekaj koncesij. To je res bud udarec za naše klerikale. Najprej so imeli strašno smolu s Stapinskim in so se z njim nemirno blamirali, zdaj pa je še Stjepan Radić prevaril vse njihove nade. Upajmo vsaj to, da bo klerikalec aram!

+ Ljubitelji poljakega naroda. Naši klerikalični bili radi veljali za dobre Slovane, a kaj, ko na njih nič slovanskega. Nikoli se ne udeležili nobene slovanske priredbe, ker nimajo med Slovani nikjer somišljenikov. Naši klerikaleci ne marajo ne Čehov, ne Srbov, ne Rusov, ne Bolgarov, ne Malorusov in ne Hrvatov v kolikor so ti nacionaljni. Doslej so imeli samo zvezne in stike s hrvščimi furtimasi, ki so ravno taki brezdomovinci, kakor naši klerikaleci, in nekaj časa sem iščelo stikov s Poljaki. To se pravi: s klerikalimi Poljaki. Najprej so se obešali na suknjo Stapinskiemu, ki je slovenske klerikalece tudi prav spretno izkoristil za svoje osebne namene. Stapinski je hotel od finančnega ministra denar in ker ga minister ni dal, je Stapinski ustreljal manj slovenske klerikalece. Ti so bili tako slaboumni, da so se dali izkoristiti. Ko pa je Stapinski dosegel svoj namen, se je slovenskih klerikalcev brezobzirno odresel. In od tedaj se v klerikalnih listih nikoli več ne imenuje Stapinski. Zdaj imajo naši klerikaleci nove zaveznike med Poljaki. Prej so se navduševali za ljudske stranke, zdaj se navdušujejo za poljsko krščansko - socijalno stranko. Ta je edina, ki se hoče še baviti s slovenskimi klerikaleci, kajti druge poljske stranke se sploh nečejo meniti s slovenskimi klerikaleci. Načelniki teh poljskih krščanskih cijalev se je tudi v včerajšnjem »Slovencu« oglašil — proti nam in nam daje nekake informacije. Splohovani gospod Stanislav Jasinski bi si jih bil prav lahko prihranil, kajti mi jih čisto nič ne rabimo, zlasti ker nima g. Jasinski prav nobene pravice govoriti v imenu poljskega naroda, nego sune kvečjemu govoriti v imenu svoje stranice in da ta ne goji simpatij do Slovencev, marveč samo do slov. klerikalizma, tam pa priča že njegovo pajdašenje z našimi klerikaleci. Napredni Slovenci odklanajo udeležbo pri »društvi ljubiteljev poljskega naroda«, ker te društvo ne bo služilo z bliževanjem slovenskega in poljskega naroda, nego ima samoumen pridobivati poljski podporo slovenskemu klerikalizmu. Nam so vši narodčuti Poljaki enako ljubi in nič bolj ne želimo, kakor da bi vladala čim tešnejša zveza med Poljaki in Slovenci, to pa se ne doseže s propagando z klerikalizmom. To je vse, kar imame odgovoriti na neokusnosti gospoda Jasinskega.

+ Obč. volitve v Viru pri Domžalah. Pred sedanom dni, to je bila dan po sv. Lukežu, vršila se je za občino Podrečje in zraven pripadajoči vasi volitve v občinski zastop. N Viru pri Domžalah županuje že let in leta velezaslužni mož, kateremu mora vsakdo in tudi najhujši na sprotnik pripoznati, da je njegov županovanje namenjeno le v blagovu in korist občine. Pred nekaj leti prišel je pa na Vir neki, po Ljubljani dobro poznani gospod fabrikant Škalj telj z imenom Jos. Petrič. Temu gospodu prišlo je pa letos med občinski mi volitvami na misel, da bi mogočon lahko postal župan na Viru in tem postavil svojo osebo malo na višjo stopnjo. Res je začel ščuvati vaščane napram toliko zasluznemu županu in je sestavil neko stranko, katera je šla v boj proti stranki obč. članega župana. — Nekaj res občuvanja vrednih mož je sedlo na lmanice gori omenjenega Petriča. A vse je bilo zaman. Gospodje so imenito propadli, tako da za enkrat ne bodo še županili na Viru ne fabrikant — ne Peskar — ne kovač, še manj pa mlečnobi Hribar. Za zadnjega se je zelo potegoval nek poštni »Francelj« iz Domžal. Celo domžalski gospod »Bürgermeister« so oddali pooblaščilo poštunu »Franceljnu«, da bi pomogli k zmagi svojih žlahtnikov. Pa so se vrezali. Vzlike temu, da se je poštni Francelj izrazil, da je oskrbnik »Verbotar« domžalskega župana, vendar ni imel volilne pravice, zakaj, to že gospodje vedo. — Gospod domžalski »Bürgermeister« naj se pa drugokrat sami potrudijo na Vir, da jih ne bude gospod »Verbotar« na trku način ob volilno čimero spravil. Torej na Viru zamenjat se še ne bude vse del na županski stolec ne Petrič. Ne Anuar, ne Bižjak — še manj na Cenček; kateri naj zanaprej še kakor do sedaj viračiše kolje pa bika krmil.

+ Državni poslanec — denunciant. Pravijo, da je najimovitev slovenski državni poslanec bivši avokomislec profesor dr. Vrstošek iz Maribora. Njegova imenitost se kaže

v tem, da denunciira vse navekriž one volilce, ki so za časa določilnih volitev agitirali proti njegovemu izvolitvi. Najprej je lažljivo ovadil dr. Piranta v St. Iiju, ki je po končani obravnavi vložil proti dr. Vrstošku kazensko ovadbo. Do razprave pa najbrž ne bo prišlo, ker se poslanec Vrstošek skriva na poslanskem imunitetu. Na ta način se seveda lahko vseh klerikalcev obrekvalec skrije, ne da bi se mu moglo do živega. Posneje je profesor Vrstošek ovadil pri okrajnem šolščem v Gornjem gradu nadučitelja Kelca in Neve Štife zradi stvari, ki profesorja in državnega poslanca dr. Vrstoška čisto nič ne briga. Zoper nadučitelja Kelca uvedena sodna preiskava se jo morala ustaviti, ker se je izkazalo, da je bila Vrstoškova ovadba lažljiva. To je res lep poslane, ki dela vso čast krščansko - katoliški stranki!

+ Nov celovski žup. Današnja »Tagespost« poroča, da je solnograški nadškof Katschthaler imenoval sedanjega namestnega škofa solnograškega dr. Baltazarja Kaltnerja za knezoško řečko celovškega. Kakor se iz te vesti razvidi, so sedanjega celovskega škofa Kahna kar brevi manu odstavili.

+ Na Goriškem pometajo s klerikaleci iz občinskih zastopov. V Idrijskem pri Kobariu je županoval dolgo časa sedanega klerikalni deželni poslanec Manfreda. Pri letošnjih volitvah je bil zopet izvoljen v I. razredu v občinski zastop. Ljudje so marsikaj govorili o tej izvolitvi. Sanjal je menda mož, da bo še župan, ali ni več, kajti za župana je izvoljen vrnaprednjak g. Anton Berginc. Dokler je bil Manfreda pristaš napredne stranke, je bil spoštovan v občini sedaj kot klerikalec je prišel ob uglel in zdrnil je tudi z županskega stola Vsa čast starešinam! — V županiji Veliki Repen na Krasu je izvoljen za župana g. Ivan Ravbar, zvest na rednjak.

+ Laške ljubeznosti na naslovni Avstriji. Rimski »Tribuna« je objavila uvdni članek o mornaričnem pršanju, katerega je napisal general Fadda. Posebno važno je nekesto, kjer avtor avstra Avstro-Ogrsko, konkurenco v zgradbi novih ladij voditi do skrajnosti, kajti — tak argumentira junaski general — na poslednje sedvendar nebo hotelo avstro - ogrsko mornaričko moštvo laške narodno - tiboriti zoper Italijo, koenter je nepotreben.

+ V osmi činovni razred so prikaznjeni profesorji Pij Babuder, Anton Gvajz in Ivan Koštial v Goriči.

+ Odvetniški izpit s prav. dobitim uspehom je napravil v Trst dr. Dinko Puc, ki odpre v najkrajšem času svojo odvetniško pisarno v Goriči.

+ Iz službe v tobačni tovarni. Pristava tobačne tovarne v Ljubljani Leonold Zellich in Josip Mandl je imenovana za tajnika.

+ Davorin Jenko je zložil sklad, ki se bodo pele na njegovev lastnem večeru dne 6. novembra, t. n. v veliki dvorani hotela »Union« obč. Vir zvečer, v teh - letih: 1. »Pobrati«. Je sploh prva njegova skladja, zložena leta 1859. na Dunaju. — 2. »Lipa«. Zložena leta 1859. po »Pobrati«. Prvotno je bila komponana za mešani zbor. — 3. »Na mešan«. Zložena leta 1867. — 4. »Strum«. Zložena leta 1860. na Dunaju pred »Naprejem«. Prvotno je bil samospev s spremljanjem klavirja; šele pozneje se je priredila z poski zbor. — 5. »Kam?«. Zložena leta 1860. na Dunaju. — 6. »Dvrtv«. Zložena leta 1860 na Dunaju pred »Naprejem«. — 7. »Na tih tleh«. Zložena leta 1899. v Belogradu. — 8. »Tiha luna«. Zložena leta 1860. na Dunaju. — 9. »Zbor ciyanov« iz spevogrie »Vračarski«. Spevogiro »Vračarski« je zložil Jenko leta 1881. v Belogradu. Prvič se je prizorila v Belgradskem gledališču Igrališču so jo 40krat in je še danes na repertoju Belgradskega in Novogradskoga nar. gledališča. — 10. »Kovo«. Zložena v Belogradu leta 1870. Overtura spominja na žalostni boji, ki je bilo v njem uničeno srbsko carstvo po Turkih na Kosovem polju 1389. — 11. »Mlada Jelka«. Zložena leta 1874. — 12. »Vabil«. Zložena leta 1870. v Cerkljah na Gorenjskem. — 13. O »Nanrej« smo poročali že zgodnj. — 14. Slavnostno overture je zložil Davorin v Belogradu leta 1902. — Vstopnice se dobivajo proti posope Ščarkovi v Šelenburgovi ulici. Besedilo brezplačno istotam.

+ Mučen prizor. Včeraj je nekomečka ženska prigrala Marijanu Šča na spodnjih Poljanah fantički, ki se je obupno branil vstopiti v »vzgojevališče«. Fantiček v marijinski uniformi je jokal in prosil, branil se je z vsemi močmi, oprijemal se, ograje in se vrgel celo na tla. A več ni pomagal. Ženski je prišel na romodi neki »funkejonal« iz Marijinega in spravil dečka v zavod. Občinstvo, ki je bilo priča tega mučenja, je bilo mnenja, da dečku zadrži, da ne zanjam. Ženski se tako branil marijaniški pedagogike.

+ Državni poslanec — denunciant. Pravijo, da je najimovitev slovenski državni poslanec bivši avokomislec profesor dr. Vrstošek iz Maribora. Glasbenik g. Ivan Peršl je izgubil črno denarnico, v kateri je imel 10 K drobiža. — Kuhanica Helena Metelkova je izgubila svebrno uro. — Posnetnica g. Ana Misova je izgubila riavo bojo. — Četvrtovdja Julij Riedler je izgubil zlatni prstan z brillanti, vreden 150 K.

+ Zdaj pa še Stjepan Radić!

+ Pokopališče pri Sv. Krištu leti v občini Ježica in je vsled tega brez nadzorstva. Ljubljanska policija nima na pokopališču nič iskat, Ježica pa nima policije. Vsled tega se zgode na pokopališču večkrat tativne. Dve posebno nesramna tata sta v sredo obiskala pokopališče. Kradla sta seveda in sicer kar na dekol. Nakradla sta jih več kot sto. Neki domobranci vojaki je tatinaka Lahu zasečil in je nastopil tako energično, da sta Lahu, kakor dve oveči Šlahta, uvedeni v mežnarijo. Domobranci je hotel laška tata izročiti policeji, v mežnarijo pa je izvedel, da mestna policeja tam nič iskat nima, na Ježici pa da sploh nimajo policeja. Vsled tega je domobranci atoma ukazal odločiti sveče in jih je potem izpustil.

+ Lovska razstava v Ljubljani je že gotova stvar. Deželni komite dunajske lovške razstave je v svoji zadnji seji enoglasno sklenil, to kar je bilo na Dunaju razstavljenega, razstaviti tudi v Ljubljani. Mnogo in prenovo jih je, ki niso mogli na Dunaju. Da tudi ti vidijo, kaj je Kranjska razstavila na Dunaju in pa da pridejo med ljudstvo boljši pojmi o pomenu in važnosti lovstva, kakor vladajo sedaj, priredi deželni komite posebno razstavo v Ljubljani. Odločilni činitelji, kakor slavn deželni odbor, mesto itd. so že obljubili vojno podporo. Razstava bo nameščena v Mestnem domu in sicer v drugi polovici novembra. Kdor ima doma posebno znamenitost naj piše »rednemu« »Lovea«. Lahko se bo namešča razstavilo tudi take predmete, ki niso bili na Dunaju, seveda če se res zanimivi. Uredništvo »Lovea« je za vse pojasnila drage volje na razpolago.

+ Na Goriškem pometajo s klerikaleci iz občinskih zastopov. V Idrijskem pri Kobariu je županoval dolgo časa sedanega klerikalni deželni poslanec Manfreda. Pri letošnjih volitvah je bil zopet izvoljen v I. razredu v občinski zastop. Ljudje so marsikaj govorili o tej izvolitvi. Sanjal je menda mož, da bo še župan, ali ni več, kajti za župana je izvoljen vrnaprednjak g. Anton Berginc.

+ Laške ljubeznosti na naslovni Avstriji. Rimski »Tribuna« je objavila uvdni članek o mornaričnem pršanju, katerega je napisal general Fadda. Posebno važno je nekesto, kjer avtor avstra Avstro-Ogrsko, konkurenco v zgradbi novih ladij voditi do skrajnosti, kajti — tak argumentira junaski general — na poslednje sedvendar nebo hotelo avstro - ogrsko mornaričko moštvo laške narodno - tiboriti zoper Italijo, koenter je nepotreben.

+ Na Goriškem nam piše naš prijatelj: Zelo slaba že prede trgovcu Fr. Flerinu, da je postal meštar Tirolen. — Posnetnik Janez Ogrinč, ki je največ v Flerinovi trgovini je straten žganjar; pravijo, da bo na amih frakeljnih zapil svoje nad 50.000 K vredno premoženje. — Ta Ogrinč je prodal Flerinu lep kos veta za same fraklje. Zdaj je na amih frakeljnih zapil svoje nad 50.000 K vredno premoženje. — Ta Ogrinč je prodal Flerinu lep kos veta za same fraklje. Zdaj je na amih frakeljnih zapil svoje nad 50.000 K vredno premoženje. — Ta Ogrinč je prodal Flerinu lep kos veta za same fraklje. Zdaj je na amih

Narodna obramba.

Kaj res ne bomo dosegli še v tem letu 200.000 K za obrambni sklad? Nemci pobirajo že tretji milijon. Čehi in Poljaki so že zdavnaj presegli obljubljeno vsoto narodni samoobrambi, le Slovenci smo tako malobrižni, da nam primanjkuje še 151 kamnov. Poznamo Slovence, ki bi lahko utrpljeli po en ali tudi več kamnov; upamo, da se kmalu oglašajo v popolnijo krog brambovec Slovencije.

Društvena naznanila.

Napredno politično in izobraževalno društvo za Kolizejski okraj napravi dne 6. novembra t. l. v restavraciji pri »Novem svetu« zabavni večer s petjem in godbo. Vstopni 30 v. Začetek ob 6. zvečer. Prijetje društva vljudno vabi odbor.

Zabavne in plesne prireditve Narodne čitalnice v Ljubljani. Jutri večer ob pol 9. otvorja Narodna čitalnica v zabavnem in plesnim večerom v mali dvorani Narodnega doma vrsto letosnjih svojih družabnih prireditv. Pomen takih prireditv zna navaževati nemška kolonija v Ljubljani in zato vidimo pri njih neko edinstvo, ki izvira le iz trajnih osebnih stikov. Le med Slovence Še ni prodrla zvest družabnih dolžnosti med posamezniki. Vendar imamo sedaj dokaze, da se bo to v prihodnjem izpremenilo in ni brez podlage trditev, da bo Narodna čitalnica zbiraliče ne samo slovenske, ampak vse ljubljanske slovenske družbe. Odbor Ljubljanske čitalnice povablja tedaj še enkrat vse slavno občinstvo in posebno brate Čehi, Hrvate in Srbe, da se zbereta v zvečer v Narodnem domu, kjer pri neprisiljeni, domači zabavi obnovimo v poglobimo svoje medsebojne stike.

Društvo inženirjev in arhitektov v Ljubljani. Pripravljalni odbor še enkrat opozarja, da se vrši sestanek v nedeljo, dne 6. t. m. ob 10. vstopni v gornji dvorani hotela Uniona.

Slovenska čitalnica v Gradeu, Leonhardstrasse št. 3 v pritliju (bez dvorišča) daje s tem na znanje za leto in zimo 1910/1911 sledči program:

1. Veselica z godbo, petjem plesom in domačo zabavo v soboto, dne 12. novembra. Silvestrov večer dne 31. decembra 1910. 3. Venček v soboto, dne 14. januarja 1911. 4. Koštumni venček v soboto, dne 25. februarja 1911. Vse te veselice se vršijo v veliki dvorani gostilne »zum grünen Anger«, Leonhardstrasse 3 proti majhnemu vstopnini. Začetek ob 8. zvečer. 5. Družinski večeri vseko sredo od pol 8. zvečer naprej v društvenih prostorih v svrhu zbljevanja in medsebojnega spoznavanja članov in njih družin z neprisiljenim občevanjem in domačo zabavo. 6. Večer na gospode vsako soboto od 8. zvečer naprej v društvenih prostorih. 7. Druge zabave se naznanijo pozneje. Rojaki iz domovine so dobrodošli.

Akad. teh. društvo »Tabor« v Gradeu si je na občnem zboru dne 19. oktobra 1910 izvolilo sledči odbor: Predsednik cand. iur. Alojzij Trstenjak; podpredsednik cand. iur. Anton Potočnik; tajnik cand. chem. Vil. Frankovič; blagajnik stud. iur. Anton Pernat; knjižničar cand. phil. Karel Kranjc; gospodar stud. geod. Karel Škerl; namestnika stud. iur. Julij Bučar; stud. geod. Janko Hrenšak. Pregledniki cand. techn. Fran Fischer; cand. med. Stanko de Glevia; cand. phil. Fran Šlibar.

Akad. društvo »Slovenija« na Dunaju priredi 5. listopada svoj 2. redni občni zbor z običajnim vsporedom. Lokal: Hotel Wandl, I. Kuhfertgasse 2.

Akademično društvo slovenskih tehnikov na Dunaju si je izvolilo sledči odbor: cand. ing. Ladislav Beve, predsednik; stud. ing. Ladislav Geržina, podpredsednik; stud. ing. Janko Schweiger, tajnik; stud. ing. Maks Slepko, blagajnik; stud. iur. hem. Srečko Ferjančič, knjižničar; stud. ing. Božo Srebre, odbornik.

Prosjeta.

Slovensko dejelno gledališče. Jučri, v soboto se igrata prvič tridejanska drama »Ljubimkanje« Art. Schnitzlerja in nato enodejanska drama »Fried Herm. Sudermann. Predstava je za par - abonente. — V nedeljo popoldne izven abonnementa (za lože nepar) pri zelo znižanih cenah Lehárjeva najlepša opereta »Knežna«; zvečer ob 7. ljudska predstava Raupachove žaloigre »Milnar in njegova hči« (izven abonnementa; za lože nepar). — Gdč. Margita Nádasova, ki je snočno predstavo le na napornom omogočila, se je po odredbi zdravnikovi za nekaj dni odprevala na jug, da se končno iznebi trvanega katarja, ki jo med peti in sili h kašljtu. Gosta in mrlja bljanska meglja povzroča še nematiziranim članom vsako sezona prehlajenja. — Prihodnji teden Lehárjeva opereta »Dolarska prin-

cess« in franceska berka »Florče & Pataponc. Dramsko osojje pripravila Ivana pl. Vojnoviča drama »Ekvinočje. — Ravnatljstvo je povabilo gospo Irmo Polakovico, da gostuje v kratkem na slovenskem odu, kar je živa želja mnogih abonentov.

Slovenski Jug.

— Hrvaški sabor. Kakor poročajo hrvaški listi, bo imel hrvaški sabor v ponedeljek 21. t. m. svojo prvo sejo. Ako se banu dr. Tomašiću do tečaj ne bo posrečilo si ustvariti večne, bo sabor pred konstituiranjem odgovoren ali razpuščen. Ban dr. Tomašić hoče baje za saborskoga predsednika kandidirati vseučiliščega profesorja dr. Spevca, dodim bo hrvaško-srbska koalicija kandidirala za predsednika dr. Medakovića. Pred zasedanjem sabora bo imela koalicija sejo, v kateri se bo posvetovala o svojem stališču nasproti vladu in o svoji taktiki. Te dni je imel ban dr. Tomašić konferenco z nekaterimi evladi prijaznimi poslanci na čelu jih dr. Pinterović in dr. Avakumović. Konferenca je baje veljala poskusu, da bi se s hrvaško-srbsko koalicijo dosegel sporazum.

— Bosanski sabor je v vladarjevim svojeročnim pismom sklican v soboto, dne 5. t. m. To zasedanje bo otvorenje brez običajnih ceremonij, ker se smatra samo kot nadaljevanje prejšnjega. Ker je prejšnji predsednik umrl, bo imenovan za predsednika poslanec dr. Safvetbeg Bašagić.

— Glasilo hrvaških in srbskih slobodnih misliteljev. Cetrti številka glasila hrvaških in srbskih slobodnih misliteljev »Slobodna Misao« je pravkar izšla. Vsebina lista je vskočila zanimiva. Na čelu lista je pesem, posvečena Ferrerju. Izmed vajnejših člankov navajamo te-le: »V skupnosti z velikim svetom«, »Življenje in delovanje Frančiška Ferrerja«, »Obnovitev procesa proti Ferrerju«, »Nova republika«, »Kaj pravijo cerkvena povest o papeževi nemotljivosti«, »Budizem in slobodna misel« itd. Slovencem priporočamo to revijo.

— Utrjevanje bolgarskih mest. Bolgarsko vojno ministrstvo bo zatevalo od narodnega sobranja kredit za utrjevanje mest Sliven, Sumen, Pleven in Plovdiv. Vojno ministrstvo namreč računi z možnostjo, da pride do vojne s Turčijo, v tej vojni na bodo igrale pozicije okrog imenovanih mest veliko vlogo.

— Barbarstva v Turčiji. »Cetrtinski Vjesnik« piše: V sosedni Turčiji vrše se v zadnjem času take »zrožovitosti, da jih je težko opisati. Turški uradniki more ljudi in onečaščenje ženske. V vasi Voinovcu so Turki onečastili dve Srbinji, od katereh ena je na to umrla. V vasi Kamencici umira posestnik Čurčinski, ker ga je oblast dala beričem pretestni. Revez je dobil 400 udarcev s ralico. Stojan Mitrović je umrl vsled strašnih udarcev. Prebivalstvo trimoča boži v Črno goro. Te dni je orihalo na črnomorsko ozemlje 200 Albancev. Sabo so pripeljali 2000 ovac in 500 konj.

Izpred sodišča.

Nepreviden kolesar obsojen. 15-letni Karel Kocjančič iz Trsta je bil podprt na tla s kolesom 76letnega Lovrenca Colauttija, ki si je pri padcu zlomil tilnik ter umrl. Kocjančič je bil zaradi tega pred sodiščem v Gorici obsojen na šest tednov zapora.

Psa odvedla. Dva potnika dveh dunajskih firm sta pasirala dne 9. julija t. l. na svojem trgovskem potovanju po Kranjskem državno cesto med Kočevjem in Starim Logom. Stopila sta z voza, da nabirata jagode. Naenkrat jima je prišel nasproti Lovski pes, ter se jima dobralik. Eden od obeh potnikov je ljubimec psov in je pes nekoliko pogladil. Ko sta stopila zopet na voz, jima je pes preselil, ter tudi skočil na voz. Od tedaj ju je spremjal 17 dni. Na svojem nadaljnem potovanju sta prodala pes nekemu okrožnemu zdravniku. Pozneje se je pa izkazalo, da je ta pes plemenite rase. Strokovnjaki so ga cenili na 500 K. Državno pravdinštvo v Novem mestu je oba otočila zaradi hudo delstva tativne, katerega sta zakrivila s tem, da sta odpeljala pes, vrednega več nego 200 K. Delogirano je bilo dunajsko deželno sodišče, pred katerim sta se morala obe potnika predvčerajšnjim zagovarjati. Kot priča zaslišani kočija je izpovedal, da se jima je pes na cesti protostoljno pridružil in da sta ga potnika samo zato prodala, da dobita povrnjene stroške, katere sta imela s posom skozi 17 dni. Zagovornik je nagnal, da se v tem slučaju pač ne more govoriti o tativni. Sodai dvojje oba otočence oprostili.

Kupujte jutranjo izdajo »Slovenskega Naroda«.

Razne stvari.

— Testament nadškefe Veronike. V Kalotri na Ogrskem je ustarl nadškef Veronika Julij. Te dneve so odprli njegov testament. Nadškef zapušča 225.000 K katoliškim sunam, ostalo premašje svojim bratom in sestram. Kako velika je zapuščina, se ne ve še.

— Strelli v gledališču. Med predstavo neke operе v Palermu (Italija) sta se skregala vijoloni Profeta in Čelist Oliveri. Gledalec so ju komaj pomirili. V tretjem dejanju je pa razbil Profeta svojo vijolino in streljal na svojega nasprotnika Oliveri, ki je dobil dve krogiji v hrbet. Eno krogijo kot namešček je dobil tudi en gledalec. Opera je bila končana, nadaljevanje drame se bo pa vrnilo v bolnišnici in v jedi.

— Bivša portugalska kraljica Marija Pia v prognanstvu. Marija Pia, pregnana obenem s portugalskim kraljem, živi sedaj v Livornu na Italijanskem. — V spremstvu same ene dame se izprehaja po morski obali, tiha, zatopljena v veliko žalost. Kaj rada se zateče v tameno stočno cerkev, ali pa iznika po prodajalnah, ter kupuje čipke, trakove in drugo pisano robo. Pa ne hodi v večja trgovine, marveč v male, neznačne prodajalnice, kajti sredstva ji ne dovoljujejo velikega luskusa. Iz Livorna bo šla v Rim k svoji svakinji, materi italijanskega kralja, kjer bo nekaj časa njen gost, potem pa se bo najbrže za stalno naselila v gradu Caserta, severno od Neapolja.

— Kultura nemških dijakov. Kakor vsako mesto, ki ima nemško vseučilišče, tako trpi tudi mesto Heidelberg vsled burševskih dejanj in zločinov. V heidelberškem gledališču so igrali veseloigro »Koncert« od Hermanna Bahra. V neki loži v prvem nadstropju je sedel popolnoma pijan nemški burš. Njegovo vedenje je bilo tudi popolnoma po tem. Kar naenkrat mu je prišlo slabovo v želodcu, katerega je potem spraznil na — v partnerju sedeče občinstvo. In takem inviduum se pravi »nemški akademik na državljan«.

— Dva otroka zgorela. V Mostu na Češkem je šla delavka F. Pelikan, vdova in mati petih otrok, na polje in pustila doma tri in pol leta starega sina Viljema in podlugo leto starega Rudolfa pod nadzorstvom Sletne hiške Terezije. Kmalu nato so zapalili, da gori slamnica, na tleh sta pa lim. Naglo so ulomili vrata in opatali da gori slamnica, na tleh sta pa težali trupli obeh otrok. Starejši je bil grozno opečen po celem telesu, mlajši pa se je zadušil vsled dima. Dognalo se je, da je deklieka, ki je imela paziti na svoja dva brata, odšla in starejši fant je pa zaprl vrata za njo. Ker je bila peč slaba in razkopena, je padla iz nje žrjavica na slamno, ki se nato užgal. Vdovi je poleg tega zgorelo celo njeno imetje.

— Pralni stroji za papirnati denar. S to izvanrednostjo se ponaša Amerika. V Washingtonu so poskušali, da bi se dal papirnati denar prati in likati, ne da bi pri tem izgubil barvo in trpežnost. Ti poskusi so se tako dobro obnesli. Veled tega je dal finančni tajnik Unije ukaz, da se najkupi en tak stroj najprej za glavno državno blagajno, a potem naj bi imela tudi vsaka filialka tak stroj. Opran in likan denar je baje še enkrat tako trpežen, kakor sicer in s tem si vlada prihrani nekaj milijonov. V zdravstvenem oziru je to tudi tako koristno, ker se s tem uničijo milijoni bacilov in mikrobov, s katerimi je prepojen papirnati denar.

— Koliko dnevnih izhaja na avtobus? Stevilo dnevnih vseh jezikov in dialektov se giblje med 5500 do 300. V Nemčiji izhaja 900 dnevnih listov, izmed katerih je »Frankfurter Postzeitung« najstarejši list v Evropi. Anglija tiskala samo 250 dnevnih listov, več nego v Londonu, v New Yorku, Filadelfiji in Bostonu skupaj. V največ iztiskih izhaja »Le Petit Journal«. Časopisi, ki izhajajo v indijskem jeziku, se več bero, nego izposipi katerokoli druge države, kajti ti gredo po vseh tukih v roko toliko časa, da so nečitljivi. V Perziji izhaja 6 dnevnih in sicer 5 v perzianskem, 1 pa v persiskem jeziku. Na otoku Borneo izhaja časopis »Sarawak Gazette«, ki je pisan v angleškem jeziku. Še pred nedavnim časom se je mislilo, da se severnejšo od Islanda ne tiska noben časopis. A vendar izhaja na rtu Prince of Wales na Aljaski časopis pod imenom »Alaska Bulletin«. V Kini ne izhaja več dnevnikov, kakor 24. A med temi sta dva časopisa, ki sta najstarejša na svetu. Evropeji imajo časopis »Kia-Pan« za najstarejšega, a izhaja samo 1000 let, nasprotno pa izhaja »Taing Tao« ali »Peking News« že polnih 1800 let brez presej.

— Nevarna gost. Potniki, ki so se pojali pred kratkim s hroščkom iz New Yorka proti Dakoti, so imeli med vožnjo tako neprijeten obisk. V vlaku je bil namreč pripet tudi voz s divjimi svermi. Vsi je bili skrbni posvetno in razusadano.

— Standard Oil se je do zdaj omogočala na ustanavljanje rafinerij in obvladjanje transporta (pipe-lines, pogodbje z železnicami), dočim je dočila, da se je k temu odločila, tedaj je bila pač prisiljena samo vsled konkurenčne neodvisnih ameriških konkurentov.

— Vzajemna trgovina med Avstrijo in Ogrsko. Trgovinsko ministrstvo je ravnokar izdal statistični izkaz o vzajemni trgovini med Avstrijo in Ogrsko v mesecu septembru. Po tem je značala vrednost uvoza iz Ogrske 123.3 milijonov kron, izvosa na Ogrsko 132.2 milijonov kron, tako da je v tem mesecu značil aktišča v prospeh Avstrije 8.9 milijonov kron. V prvih devetih mesecih t. l. je značala vrednost uvoza iz Ogrske 866.9 milijonov kron (6 milijonov kron manj, nego v isti dobi 1. 1909). — vrednost izvosa na Ogrsko 1004.7 milijonov kron (več 66.5 milijonov kron). Torej znača za Avstrijo aktišča 137.9 milijonov kron, napravni aktišča 65.3 milijonov kron v taisti dobi minolega leta.

— Zastopstvo ogrskih trgovskih interesov v Avstriji. Ogrska trgovska zveza je podala trgovinskemu ministru Hieronymu predlog, naj se ustvari na Dunaju organizacija, ki naj bi zastopala interese ogrske industrije in trgovine v Avstriji in ki naj bi jih o raznih razmerah in vprašanjih sporočala.

— Kranjska industrijska družba. Dne 2. novembra se je vrnila na Dunaj pod predsedstvom predsednika Hugo pl. Noota občni zbor Kranjske industrijske družbe. Predloženo je bilo računsko poročilo za poslovno leto 1909/10, bilanca je bila odobrena, ter se je sklenilo za leto 1909/10 izplačati 80 K dividende. Upravna svetinja Otmar Bamberg in Jožef Luckmann, katerih funkcijska doba je potekla, sta bila zopet izvoljena.

— Akeljska pivovarna v Sarajevu. Dne 2. novembra se je vrnila sejna direkcije akeljske pivovarne v Sarajevu. Predložena bilanca izkazuje za poslovno leto 1909/10 po odpisu 134.216 K, čistega dobička 522.163 K. Sklenilo se je, predlagati občnemu zboru, ki se ima vršiti dne 16. novembra, 15% dividendo, t. j. 30 kron za vsako akcijo (naprav 35 K v mišnem poslovнем letu).

— Mestna hranilnica Ljubljanska. Mesece oktobra 1910 je vložilo 1380 strank 804.838 K 05 vin., 1292 strank pa dvignilo 855.983 K 97 vin. Stanje vlog koncem meseca oktobra 38.643.326 K 58 vin. — Stanje vložnih knjižic 27.892.

— Mestna hranilnica v Kranju. V mesecu oktobra 1910 je 301 stranka vložilo 90.135 K 81 vin., 262 strank dvignilo 81.456 K 13 vin., 7 strankam se je izplačalo posojil 23.550 K. — Stanje hranilnih vlog 4.518.711 K 82 vin. — Stanje hipotečnih posojil 3.010.070 K 33 vin. — Stanje občinskih posojil 474.308 K 28 vin. — Denarni promet v mesecu oktobra 318.214 K 66 vin.

— Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu oktobra 1910 je 242 strank vložilo 80.693 K 09 v, 212 str

